

Den första kvinnan i riksdagen

Berättelse

Kerstin Hesselgren föddes 1872 i Hofors i Gästrikland. Hennes pappa var läkare, och hon såg tidigt hur fattiga människor hade det. Hon ville hjälpa dem och göra samhället mer rättvist.

Först utbildade hon sig till sjuksköterska och lärarinna. Sedan reste hon utomlands för att lära sig mer, bland annat till London. När hon kom hem fick hon flera nya jobb. År 1906 blev hon Sveriges första kvinnliga bostadsinspektör. År 1913 blev hon landets första kvinnliga yrkesinspektör. Hennes uppgift var att besöka fabriker och kontrollera att arbetarna inte behandlades illa.

Genom arbetet förstod Kerstin att kvinnor hade det sämre än män. De fick lägre lön, även när de gjorde samma jobb. När kvinnor fick rösträtt valdes hon in i riksdagen 1921. Hon blev den första kvinnan i första kammaren, och det var en stor händelse i Sverige.

I riksdagen arbetade Kerstin mest med sociala frågor. Hon ville ha lika lön för kvinnor och män. Hon kämpade också för bättre vård för gravida och för rätten att gifta kvinnor skulle få behålla sina jobb. Många frågor var känsliga, men hon gav inte upp.

Kerstin arbetade också i andra länder. Hon representerade Sverige i Nationernas förbund och i arbetsorganisationen ILO. Tillsammans med vänner startade hon en skola för kvinnor vid Fogelstad. Där fick kvinnor lära sig mer om samhället och om sina rättigheter.

Kerstin Hesselgren dog 1962. Hon gifte sig aldrig och fick inga barn. Hela livet arbetade hon för andra. Idag minns vi henne som en viktig pionjär för jämställdhet i Sverige.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
rättvis	när alla behandlas lika och på ett bra sätt
utbilda sig	studera för att lära sig ett yrke
bostadsinspektör	person som kontrollerar att bostäder är bra och säkra
yrkesinspektör	person som kontrollerar arbetsplatser
fabrik	en stor byggnad där man tillverkar saker
lön	de pengar man får för sitt arbete
rösträtt	rätten att rösta i ett val
riksdagen	den plats där Sverige bestämmer lagar
gravid	när en kvinna väntar barn
känslig	något som är svårt eller jobbigt att prata om
jämställdhet	att kvinnor och män har samma rättigheter

ORD	FÖRKLARING
pionjär	person som är först med något

Läsförståelsefrågor

1. Var föddes Kerstin Hesselgren?
 1. I Stockholm.
 2. I Hofors.
 3. I London.
2. Vad gjorde Kerstin som yrkesinspektör?
 1. Hon undervisade barn.
 2. Hon kontrollerade arbetsplatser.
 3. Hon byggde fabriker.
3. Varför valdes Kerstin in i riksdagen just 1921?
 1. Hon hade precis flyttat till Stockholm.
 2. Kvinnor hade då fått rösträtt.
 3. Hon hade slutat arbeta.
4. Vilken fråga var viktig för Kerstin i riksdagen?
 1. Lika lön för kvinnor och män.
 2. Billigare bilar.
 3. Fler fabriker.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Kerstin var Sveriges första kvinnliga yrkesinspektör.
 2. Kerstin tyckte att kvinnor skulle ha lägre lön än män.
 3. Kerstin hade två barn.
6. Vad arbetade Kerstins pappa med?
7. Vad gjorde Kerstin tillsammans med sina vänner vid Fogelstad?
8. Texten säger att Kerstin "inte gav upp", trots att många frågor var känsliga. Vad tror du det säger om Kerstin som person?

Facit

1. I Hofors.
1. Hon kontrollerade arbetsplatser.
1. Kvinnor hade då fått rösträtt.
1. Lika lön för kvinnor och män.
1. ja b) nej c) det står inte i texten
- Exempel på svar: Han var läkare.
- Exempel på svar: De startade en skola där kvinnor kunde lära sig mer om samhället och sina rättigheter.
- Exempel på svar: Det visar att hon var modig och stark, och att hon verkligen trodde på det hon kämpade för.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten introducerar rösträtt, jämställdhet och Kerstins pionjärroll. Tema: kvinnors rättigheter och demokrati. Fråga 8 ger en första, enkel övning i att dra slutsatser om en persons egenskaper.

Diskussionsfrågor

- Kerstin kämpade för lika lön för kvinnor och män. Är lika lön viktigt? Varför?
- Hon reste utomlands för att lära sig nya saker. Har du lärt dig något viktigt i ett annat land?
- Kerstin var den första kvinnan i riksdagen. Varför är det viktigt att olika människor är med och bestämmer?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en person du tycker mycket om. Vem är det, och varför är personen viktig för dig?

Källor och faktagranskning

- Svenskt biografiskt lexikon (SBL): Kerstin Hesselgren — <https://sok.riksarkivet.se/sbl/Presentation.aspx?id=12947>
- Svenskt kvinnobiografiskt lexikon (SKBL): Kerstin Hesselgren — <https://skbl.se/sv/artikel/KerstinHesselgren>
- Wikipedia (svenska): Kerstin Hesselgren — https://sv.wikipedia.org/wiki/Kerstin_Hesselgren
- Renée Frangeur: Kerstin Hesselgren – den gränsöverskridande politikern. En biografi (2013)

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: född 4 januari 1872 i Hofors (Torsåkers socken), Gästrikland; död 19 augusti 1962 i Stockholm. Sveriges första kvinnliga yrkesinspektör (från 1913), bostadsinspektör (1906) och skolköksinspektör (1909). Invald i riksdagen 1921 och var den första kvinnan i första kammaren (ledamot 1922–1934, därefter i andra kammaren 1937–1944). Politiskt frisinnad/liberal. Aktiv internationellt i Nationernas förbund och ILO. Medgrundare av Fogelstadgruppen och Kvinnliga medborgarskolan vid Fogelstad. Ogift. Notera: Hofors låg historiskt i Torsåkers socken, vilket är varför vissa källor anger Torsåker som födelseort — samma plats.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.